

LEEFWERELD

Een beetje afstand houden mag ook wel

We zijn er als de kippen bij als problemen zich voordoen bij jeugdigen. En natuurlijk is het zo dat kinderen die jeugdhulp nodig hebben dat zo vroeg mogelijk moeten krijgen, maar slaan we daar niet een beetje in door?

[Lees verder op pagina 4](#)

ONTWIKKELING

Maak duidelijk welk doel je nastreeft

Met goed leiderschap op school kun je kritisch reflecteren op wat leerlingen nodig hebben om zich te blijven ontwikkelen. Een doelgerichte samenwerking met jeugdhulp-partners is daarbij essentieel. Wat wil je bereiken?

[Lees verder op pagina 10](#)

PASSEND ONDERWIJS

De impulsklas voor kind én ouder

De impulsklas is echt maatwerk, passend onderwijs in een notendop. Kinderen, ouders en school zijn laaiend enthousiast. Waarom werkt het zo goed? De schoolondersteuner legt het uit.

[Lees verder op pagina 14](#)

JEUGDHULP BUDGET

Subsidies gestaakt

Opnieuw wordt groot alarm geslagen over tekorten in de jeugdhulp-sector. De subsidieregeling die zo'n zestig van de honderd instellingen voor specialistische hulp overeind helpt blijven staan, komt namelijk per 1 januari 2019 te vervallen. Daarvoor waarschuwt de toezicht-houdende Transitie Autoriteit Jeugd (TAJ) eind maart in het NRC (28 maart jl.).

Kwakkelen

De TAJ doelt op de regeling voor "bijzondere transitiekosten van organisaties in verband met de

inwerkingtreding van de Jeugd-wet". In dat kader heeft de TAJ sinds de inwerkingtreding van de wet in 2014 namelijk 200 miljoen euro te verdelen gehad, maar zij houdt als toezichthouder én subsidieverstrekker dit jaar zélf op te bestaan. De voorzitter van de autoriteit, Marjanne Smit, noemt de situatie voor de financieel kwakkelende instellingen zorgelijk. De tekorten zouden in 2019 nog groter kunnen zijn. Smit denkt dat het nog vijf tot tien jaar duurt eer de jeugdhulpverlening de beoogde mate van efficiëntie bereikt.

ONDERWIJS SCHOOLADVIES

Ouder wil geen vmbo

Ouders zetten leraren geregeld onder druk uit onvrede over het gedane schooladvies. Uit een enquête van CNV Onderwijs en EenVandaag onder ruim 2.000 leraren blijkt dat ruim driekwart van de leraren in groep 7 en 8 in de afgelopen twee jaar door ouders onder druk is gezet. En van die groep nam dat in ruim de helft van de gevallen 'grensoverschrijdende vormen' aan zoals intimidatie via de schoolleiding, intimiderende e-mails en zelfs bedreiging en chantage. Eén op de vijf leraren geeft aan wel eens voor druk te zijn gezwichd door het schooladvies aan te passen. Met name het vmbo-advies lijkt bij

opstandige ouders tot onvrede te leiden, want dat zou vaak als 'minderwaardig' worden beschouwd.

Gesteggel

Het advies van de leraar is sinds 2015 zwaarwegender geworden dan voorheen. Tot 2015 was de eindtoets namelijk allesbepalend voor het schooladvies. Ondanks het toene-mende gesteggel met ouders geeft toch slechts 1% van de leraren aan naar die situatie terug te willen. Door het primaat bij de eindtoets weg te halen, kan een breder, meer weloverwogen advies worden gegeven, is de gedachte.

Wijkteam vervreemdt van gemeente

Het lukt de meeste gemeenten nog niet om problemen in het sociaal domein samenhangend aan te pakken. De ambtenarij is, ondanks alle goede bedoelingen, 'nog net zo verkokerd als vroeger', aldus het NRC (26 maart jl). De krant trekt deze conclusies na een analyse van het ontstaan en functioneren van de wijkteams sinds 2015. Zij sprak daarvoor met meerdere deskundigen.

Slagkracht

Gemeenten zijn zeer voortvarend en lovenswaardig te werk gegaan met het oprichten van wijkteams, die integrale hulp zouden gaan

bieden. Zij hebben uiteenlopende disciplines met een brede deskundigheid binnen de gelederen gekregen en hun taken en verantwoordelijkheden zijn groot. Hun slagkracht is in werkelijkheid echter gering, stelt de krant. De meeste gemeenten houden hun budgetten voor jeugdzorg, WMO en participatie namelijk strikt gescheiden. Opmerkelijk, vindt het NRC. Vanuit de overheid krijgen de gemeenten immers een lumpsumbudget waarmee ze naar eigen inzicht hun nieuw verworven zorgtaken mogen financieren. Het geld onverkokerd doorschuiven naar wijkteams zodat zij zonder bureaucratische rompslomp burgers

kunnen helpen, gebeurt echter niet. Gemeenten kiezen liever voor controle en dus voor potjes: een voor jeugdzorg, een voor ouderenzorg en een voor werk, aldus de krant.

Ironisch

Het ironische gevolg, stelt het NRC, is dat wijkteams inderdaad langzamerhand dichtbij de burgers zijn komen te staan. Maar daarvoor ook tegenóver de bureaucratische rompslomp van de gemeente die de zorgbehoevende burgers zelf al jaren ervaren. En dat is 'hulp nieuwe stijl', aldus de krant: 'sámen tegen muren oplopen'.

Inspectie hangt maatwerk niet aan grote klok

Contractueel vastgelegd thuisonderwijs voor kinderen die op het reguliere onderwijs zijn uitgevallen, blijkt vaker voor te komen dan gedacht. Onderwijsadvocate Katinka Slump gaf het NRC onlangs inzage in meerdere contracten die met goedkeuring van het onderwijsministerie en de onderwijsinspectie waren opgesteld (15 maart jl.). 'Helaas zijn ze alleen voor de happy few. De meeste ouders en scholen weten van niets', zegt de advocate.

Ruchtbaarheid

Dat is opvallend omdat dergelijke contracten, waarbij de school het onderwijs blijft bekostigen, formeel niet zijn toegestaan. De advocate laakt dan ook het gebrek aan ruchtbaarheid die de inspectie geeft aan de mogelijkheid om thuisonderwijs te faciliteren voor kinderen die anders van onderwijs verstoken blijven. Volgens de inspectie gaat het echter om slechts 55 uitzonderlijke gevallen van 'maatwerkcontracten' voor kinderen die niet meer naar school konden.

Meeste aandacht voor probleempubers onterecht

In het huidige jeugdhulpstelsel is te weinig aandacht voor de allerjongste kinderen die delinquent gedrag vertonen; de '12-minners' zijn eigenlijk een vergeten groep in de jeugdzorg. Dat zegt Lieke van Domburgh, directeur Kwaliteit van Zorg & Innovatie bij zorgaanbieder Pluryn in het tijdschrift Zorgvisie (20 maart jl.).

Pubers

Volgens Van Domburgh is het al lang bekend dat kinderen die delinquent gedrag vertonen een groot risico vormen om ook op latere leeftijd probleemgedrag te hebben. Tevens is het bekend dat de effecten van een behandeling op jongere leeftijd veel groter zijn dan bijvoorbeeld in de pubertijd. Jonge kinderen kun je immers nog veel gemakkelijker de goede kant opsturen. Toch wordt meestal niet eerder ingegrepen: 'De aandacht van politie, wijkteams, scholen en hulpverleners gaat vooral naar lastige pubers', aldus Van Domburgh. Zij pleit er voor om meer gebruik te maken van behandelprogramma's die zich richten op 12-minners, zoals SNAP (Stop Nu Ander Plan).

Geen betere cijfers met Ritalin

Door het gebruik van adhd-medicijnen als concerta en ritalin behalen kinderen geen betere leerprestaties. Dat concluderen onderzoekers van de Vrije Universiteit op basis van een metastudie van tientallen eerdere studies.

Medicatie voor adhd heeft weliswaar in 70 procent van de gevallen een positief effect op gedrag, maar het

effect op leerprestaties is nihil. En dat is ondanks de verhoogde concentratie en productiviteit, die wel het gevolg zijn van de medicijnen.

Zinvol

Het gebruik van de medicijnen kan daarom wel zinvol zijn, maar niet voor betere leerprestaties *an sich*, stellen de onderzoekers.

Lof voor zorgboerderijen

Ouders van jongeren met gedragsproblemen zijn overweldigend positief over jeugdzorgboerderijen. Bijna 90 procent van de ouders meent dat hun kind gelukkiger is geworden en beter omgaat met leeftijdsgenoten sinds hun plaatsing op een zorgboerderij. Ruim driekwart van de ouders ziet daarnaast verbeteringen in het functioneren van hun gezin. Dat staat in een rapport van ZonMw, een organisatie voor gezondheids-

zorgonderzoek- en innovatie. Geschat wordt dat voor de helft van deze groep een uithuisplaatsing werd voorkomen.

Besparing

Een kostenberekening liet zien dat de inzet van de jeugdzorgboerderij een besparing van 28% opleverde ten opzicht van de geschatte zorgkosten van deze groep in het geval er geen zorgboerderij ingezet had kunnen worden.

Bestemming extra geld ongewis

Duizenden basisschoolleraars blijven al jaren hangen in de laagste loonschaal. Dat blijkt uit cijfers van DUO, die de Telegraaf begin april analyseerde (5 april jl.). Volgens een berekening van de krant gaat het om ongeveer 18.000 docenten.

Streefdoel

Om leraren beter te belonen maakte de overheid in 2008 afspraken met vakbonden en schoolbesturen

om jaarlijks structureel ruim 70 miljoen euro vrij te maken voor promoties naar hogere loonschalen. Het streefdoel is om ten minste 40 procent van de leraren in een hogere loonschaal te plaatsen. Nu blijkt dat tot vorig jaar slechts 26,7 procent werd bereikt. De Telegraaf meent dat het niet te controleren valt of het extra geld inderdaad volledig ten gunste van betere leraarsalarissen komt.

Proef groot succes, maar veel te duur

Een Rotterdams experiment om kinderen met een leerplichtontheffing toch naar school te laten gaan, dreigt aan het eigen succes ten onder te gaan. Steeds meer van deze thuiszittende kinderen gaan namelijk naar school en dat wordt te duur.

Overstap

Daar de wet bepaalt dat kinderen ten minste de helft van een schoolweek op school moeten zijn, mógen scholen de kinderen normaliter niet inschrijven. Met individuele afspraken per kind, lukt dat in Rotterdam nu toch. Maar Rotterdam telt ruim 300 kinderen die vanwege hun handicap van leerplicht zijn vrijgesteld, 50 waarvan er in de afgelopen twee jaar in het speciaal onderwijs zijn ingestroomd. Kosten: ruim 20.000 euro per kind per schooljaar (exclusief zorgkosten) om kinderen de overstap van kinderdagcentrum naar school te laten maken. Al met al komt de stad zo'n 1,5 miljoen euro tekort om alle 300 kinderen naar school te krijgen, aldus de wethouder. Hoe het tekort aangevuld gaat worden, is niet bekend.

Toename

In heel Nederland zijn een krappe 6.000 kinderen vanwege een handicap van leerplicht vrijgesteld. Dat aantal is de afgelopen jaren fors toegenomen: vijftien jaar geleden ging het nog om minder dan 1.500 kinderen.

LAAGDREMPELIGHEID EN HYPER-PREVENTIE SLAAT DOOR

Een beetje afstand graag

Tussen alle maatregelen die gemeenten in de afgelopen jaren troffen om de transitie van de jeugdhulp uit te voeren, zagen we geregeld oude wijn in nieuwe zakken. Oude structuren bleven en blijven bestaan en doordringen tot de 'leefwereld' van jongeren is gemeenten nog nauwelijks gelukt, oordeelde de Transitie Autoriteit Jeugd onlangs. Maar wat willen we daar dan mee bereiken? Zou het niet goed zijn om wat minder in termen van preventie te denken in plaats van alleen maar meer?

Wat minder preventie, wat minder in de leefwereld van jongeren wroeten en wat minder kwalen 'opsporen' die er niet zijn. Dus meer vertrouwen op de kracht van de leefwereld van jongeren in plaats van met 'hulp- en preventieogen' naar de leefwereld van jongeren kijken. De kansen om dat te doen, liggen nu voor het grijpen.

Stofwolken

Met de gemeenteraadsverkiezingen van maart achter de rug dalen in veel gemeentehuizen de stofwolken nu neer, wordt het campagnemateriaal opgeruimd en gaat men nu aan de slag. Aan de slag met een nieuwe raad, met een nieuw college en aan de slag met nieuwe ambities. In vergelijking met de vorige keer dat er verkiezingen waren ziet de wereld van gemeenten er echt anders uit. Waar toen de 'decentralisaties' van het sociaal domein nog boven het hoofd van de vers geïnstalleerde raadsleden hingen, zijn de decentralisaties nu gewoon uitgevoerd en liggen de vele taken nu ook echt op het bordje van de gemeenten. Niet alleen de taken, maar ook de risico's.

Toch is de stand van zaken in veel gemeenten vandaag de dag als volgt: er wordt nog veel gedacht vanuit oude principes van vraag en aanbod, her en der met hoog-specialistische kennis gekoppeld aan de wijkteams; we zien gemeenten die sturen op

De taken en risico's
liggen op het bord
van de gemeenten

kostprijzen en op de toegang van de jeugdhulp. Dat is in ieder geval wat de Transitie Autoriteit Jeugd (TAJ) eind maart bevond. Zo constateert zij dat de transformatie (veel) meer tijd kost dan verwacht en dat het met stoom en kokend water uitvoeren van de transitie voor gemeenten al met al een flinke kluit is gebleken. De commissie constateert tevens dat het nog niet goed is gelukt om jeugdhulp meer te verbinden aan de leefwereld van jongeren.

Dit roept vragen bij mij op. Is de focus misschien juist niet te veel op die leefwereld gericht geraakt? Want helpt het wel om jeugdhulp-principes dichtbij het gewone leven van kinderen en jongeren te brengen? Natuurlijk is het zo dat kinderen en jongeren die een vorm van jeugdhulp nodig hebben dat zo vroeg en zo laagdrempelig mogelijk moeten krijgen, maar zouden we het gewone leven niet het gewone leven moeten laten? Zou een grote oorzaak van de vele tekorten die gemeenten op dit moment hebben op jeugdhulp niet ook zijn dat het beroep op jeugdhulp te gemakkelijk of te snel wordt gedaan? Moeten we wel willen dat alle problemen direct worden verholpen door professionals?

Wegredeneren

Laten we ook dat aspect eens uitwerken als we nadenken over de transformatie van de jeugdhulp. De commissie TAJ constateert immers niet voor niets dat kinderen in Nederland tot de meest gelukkigste kinderen behoren van de wereld maar tegelijkertijd een groot beroep op onze jeugdhulp doen. Laten we,

Het ontstaan van wijkteams

Gemeenten hebben zich destijds aanvankelijk vooral druk gemaakt over het waarborgen van de continuïteit van zorg. Ieder kind dat in 2014 een vorm van zorg kreeg, moest die na de transitie ook houden. Oude structuren bleven daarom veelal behouden en werd er dus vooral gefocust op het binnen de oude structuren zoeken naar mogelijkheden om de doelen van de transformatie te behalen. Denk bijvoorbeeld aan het goedkoper maken van de zorg door strakker te sturen op

de kostprijzen. Langzamerhand zagen gemeenten echter dat deze wijze van sturen niet meer voldeed.

Route

Men vond nog een andere manier om ervoor te zorgen dat de kosten voor de jeugdhulp niet verder uit de hand zouden lopen. Daartoe werd in veel gemeenten wél ingegrepen in de bestaande structuur: in veel gemeenten werden de wijkteams ingevoerd. Op die manier werd de route naar de

jeugdhulp grotendeels uit handen genomen van de huisarts en de jeugdgezondheidszorg. Wijkteams begonnen niet alleen jeugdhulp te regelen, ook andere vormen uit het sociaal domein kregen zij tot hun beschikking. In veel gemeenten bleek het alleen installeren van wijkteams echter bij lange na niet genoeg. Zo investeerden veel gemeenten, aan het einde van deze raadsperiode, ook in vooruitgeschoven posten bij de huisartsen en steeds meer ook bij scholen.

als wens van de transformatie, nu eens die spanning niet wegrekenen maar vol in het gezicht kijken. Zou het niet zo zijn dat we, door een sterke focus op preventie, door de wil om jeugdhulp naar voren te brengen en de jeugdhulp dichtbij de leefwereld van jongeren te positioneren, vanuit ons jeugdhulpperspectief naar kinderen zijn gaan kijken? En is dat perspectief wel in alle gevallen verstandig? Of moeten we eigenlijk het gesprek voeren over het samenleven als we willen nadenken over de transformatie van de jeugdhulp?

Depressie

Denk bijvoorbeeld aan een belangrijk opkomend thema als angst en depressie bij kinderen. Onze staatssecretaris Blokhuis gaat aan de slag om depressies bespreekbaar te maken met de campagne 'Hey! Het is oké'. Dat is op zichzelf een belangrijk signaal. Tegelijkertijd is het gevaar hier dat het bespreekbaar maken direct leidt tot het definiëren van angst en een sombere stemming tot een depressie en dus tot een probleem dat alleen kan worden opgelost door professionals die met

evidence based programma's aan de slag gaan om de depressie te lijf te gaan. Of neem kinderen die dreigen uit te vallen uit het schoolsysteem omdat ze niet kunnen voldoen aan het continue meten en toetsen. Ze worden er druk en beweeglijk van.

Er zijn steden waar
1 op de 8 kinderen
jeughulp krijgt

Maar doordat jeugdhulp dicht tegen de school aan is gepositioneerd (denk aan schoolpoli's) weten we al snel dat het kind voldoet aan de criteria van ADHD. Maar wat dan? Wat hebben we dan opgelost? Wordt de samenleving daar nu echt gelukkiger van? Er zijn steden waar 1 op 8 kinderen een vorm van jeugdhulp krijgt. Er wordt een generatie groot waarin dat normaal is, waar 1 op de 8 kinderen professionele ondersteuning nodig heeft om het leven te leven, om het

vol te houden op school en om een rol te spelen in de samenleving.

Samenleven

De echte vragen rondom transformatie zitten erin hoe we willen samenleven met elkaar. Hoe we ongeluk, depressie en rusteloosheid een plek geven. Hoe we niet alles direct op hoeven te lossen en hoe de samenleving een samenleving blijft in plaats van een groep individueel presterende mensen. Daar ligt de kern van de transformatie. Wat voor een samenleving willen we zijn? Misschien moeten we de komende tijd juist wel wat minder preventief gaan werken. Misschien moeten we wel wat meer ruimte geven aan de leefwereld van kinderen. Om op die manier ervoor te zorgen dat de samenleving sterk wordt. Dat principes als hoop, vasthoudendheid en liefde genoeg zijn voor kinderen om op te groeien. Misschien is dat wel de kern van transformeren.

Bert Wienen is onderwijswetenschapper, psycholoog en hoofdredacteur van OJ Actueel
b.wienen@cps.nl

Dekkend aanbod bollebozen

In het regeerakkoord van Rutte III is structureel 15 miljoen euro vrijgemaakt voor de specifieke onderwijsbehoeften van (hoog) begaafde leerlingen. In zijn brief aan de Tweede Kamer van 14 maart jl. legde minister Arie Slob uit dat hij het budget middels een subsidieregeling beschikbaar wil stellen.

Tussenjaar

De minister concludeert dat er binnen scholen meer kennis nodig is over (hoog)begaafdheid en dat er een beter passend aanbod nodig is voor (hoog)begaafde leerlingen. Hij wijst daarbij op het feit dat ook onderwijs aan deze leerlingen valt binnen het kader van passend onderwijs, namelijk 'passend' voor alle leerlingen met een ondersteunings- of ontwikkelvraag. De minister prijst de initiatieven in sommige regio's waarbij experts op het gebied van (hoog)begaafdheid zijn aangesteld of waar bijvoorbeeld een 'tussenjaar' wordt georganiseerd voor getalenteerde leerlingen, die nog niet toe zijn aan de middelbare school en op de reguliere basisschool niet meer voldoende worden uitgedaagd.

Bedoeling

Het is de bedoeling om samenwerkingsverbanden en scholen met de subsidie te stimuleren om een dekkend onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor (hoog)begaafde leerlingen in te richten.

'Belang kind niet meegewogen'

In maart hebben de Kinderombudsman, de Nationale ombudsman en de Veteranenombudsman voor het eerst een gezamenlijk jaarverslag gepubliceerd.

Knelpunten

De Kinderombudsman signaleert in algemene zin de volgende drie knelpunten: 'Ten eerste wordt het belang van kinderen nog te vaak niet meegewogen in besluiten en in de

aanpak van problemen. Ten tweede zie ik dat kwetsbare kinderen te maken hebben met grote onzekerheid in hun leven. Ten slotte ontbreekt het aan een integrale aanpak van de problemen waar kinderen mee te maken hebben.' Uit het jaarverslag van de ombudsmannen blijkt verder dat de meeste vragen en klachten over respectievelijk jeugdhulp, onderwijs en omgang na echtscheiding gaan.

Friesland weer koploper

Voor het tweede achtereenvolgende schooljaar heeft de regio Zuid-West Friesland met 1 procent uitval het laagste percentage voortijdig schoolverlaten (vsv) in Nederland weten te behouden. Dat blijkt uit nieuwe cijfers van de 39 RMC-regio's. Het hoogste percentage vsv is in de regio Rijnmond: 2,29%. Volgens de wethouder onderwijs van de gemeente Súdwest-Fryslân is het terugdringen van schooluitval

een speerpunt van de regio. Zo loopt op dit moment het project Stipe (Fries voor 'steun'), waarbij derde- of vierdejaars hbo-stagiairs mbo-studenten ondersteunen als zij dreigen uit te vallen.

Doel

Het doel is om ook de allerlaatste schoolverlaters aan een startkwalificatie te helpen: een havo-, vwo- of minimaal mbo-2 diploma.

Inspectie mag coulanter oordelen

Met ingang van deze maand kan de onderwijsinspectie bij de beoordeling van de leerresultaten van scholen meer rekening houden met de aanwezigheid van zorgleerlingen op school. Dat meldde het ministerie van onderwijs begin april.

Atypisch

Ondanks de inspanningen van scholen om de leerresultaten van

leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben (de zogenoemde 'zorgleerlingen') te verbeteren, vallen scholen nu soms sneller onder de minimumnorm van de inspectie. Maar vanaf nu heeft de inspectie de wettelijke ruimte om uitzonderingen te maken voor scholen die een 'atypische populatie' van leerlingen van hebben en daardoor lagere resultaten verwachten.

ONDERWIJS, OUDERS EN JEUGDHULP

MAANDAG 4 JUNI 2018 UTRECHT

Het gaat allemaal om het kind dat iets extra's nodig heeft, maar hoe pakken we de gewenste samenwerking aan? En waarom willen we die samenwerking eigenlijk? Moeten we ons wel de vraag stellen of iets óf "onderwijs" óf "zorg" is? Hoe komen we tot een gezamenlijke visie en hoe spreken we elkaars taal?

MET ONDER MEER:

Jelle Jolles

Steun, sturing en
inspiratie zijn
essentieel

Jacqueline van Swet

Samen ontschotten

Peter de Vries

Met ouders kom je
verder

Steven Pont

Van Persona tot
Positie

**LEDEN VAN OJ ACTUEEL PROFITEREN
VAN €50 KORTING**

Voor meer informatie en inschrijven: www.ojcongres.nl

Piekeren leidt tot klachten

Jongens met autisme die vaak piekeren, ontwikkelen later vaker lichamelijke krachten en meer agressief gedrag. Dat hebben twee ontwikkelingspsychologen van de Universiteit Leiden ontdekt.

Negatief

De psychologen volgden voor het onderzoek anderhalf jaar lang een groep jongens met en zonder

autisme van 10 tot 15 jaar oud. Gedurende het onderzoek vergeleken zij de ontwikkeling van klachten als angst, depressie en buikpijn bij de jongens. Ondertussen werd ook het emotioneel functioneren van de jongens onderzocht: in hoeverre zij piekerden, of zij vaak negatieve emoties hadden en of zij inzicht hadden in hun eigen emoties. Daaruit bleek piekeren inderdaad een risico-

factor te zijn voor de ontwikkeling van de genoemde klachten.

Alledaags

De onderzoekers stellen dat het nadenken over alledaagse problemen voor jongens met autisme moeilijker is. Jongens met autisme komen minder makkelijk zelf tot een oplossing, maar praten zichzelf juist verder de put in.

ONDERWIJS **VARIAWET**

Maatwerk met nieuwe wet

Vanaf volgend schooljaar is meer maatwerk mogelijk in onderwijstijd voor leerlingen die tijdelijk geen onderwijs kunnen volgen op reguliere scholen. Dat is het gevolg van de nieuwe Variawet, die eind vorig jaar werd aangenomen.

Vrijstelling

Het uitgangspunt is om leerlingen toe te laten groeien naar het volgen van de volledige onderwijstijd. Leerlingen die dat (tijdelijk) niet kunnen vanwege een lichamelijke en/of psychische beperking, hebben momenteel recht op een vrijstelling. Om recht op vrijstelling van onderwijs te verkrijgen, doen ouders een aanvraag bij de gemeente op basis van een verklaring van een arts, waarna de gemeente deze aanvraag beoordeelt. De inzet van deze wet is om deze leerlingen toch naar school te krijgen.

ONDERWIJS **DRAAGVLAK**

Lerarenregister op drijfzand

De invoering van het lerarenregister vanaf volgend schooljaar lijkt een steeds problematischere zaak te worden. Kort nadat het bestuur van de Onderwijscoöperatie eind maart haar ondersteuning voor de invoering van het lerarenregister aan het onderwijsministerie al had 'teruggedeven', hebben ook de raden voor het PO, VO en MBO opgeroepen tot uitstel. De raden spreken hun gezamenlijke teleurstelling uit over de kamerbrief van minister Slob,

waaruit blijkt dat hij voornemens is het register gewoon per 1 augustus te implementeren.

Vacuüm

De totstandkoming van het lerarenregister is vanaf dag één al niet van een leien dakje gegaan. En nu ook de sectorraden het tapijt onder het register vandaan trekken, wordt het draagvlak wel erg beperkt. De raden waarschuwen dan ook voor een 'bestuurlijk vacuüm'.

ONDERWIJS **LERARENTEKORT**

Subsidie loopbaanadvies

De overheid heeft een subsidieregeling getroffen waarmee 45-plussers die werkzaam zijn in het onderwijs gratis loopbaanadvies kunnen krijgen. Het doel van de subsidie is om onderwijspersoneel 'regie' te laten nemen over hun eigen loopbaan. De overheid wil zo bijdragen aan de duurzame inzetbaarheid van de werknemers, zodat zij, met andere woorden, werkzaam kunnen blij-

ven tot aan hun pensioengerechtigde leeftijd. Tot 1 juli zijn 2.500 subsidies beschikbaar.

Adviseur

45-plussers in het primair onderwijs die aan de regeling willen deelnemen, moeten zelf een professionele loopbaanadviseur inschakelen die een ontwikkeladvies mag en kan geven.

GEWICHTENREGELING KOMT OP VELE SCHOLEN HARD AAN

De twee gezichten van Arie Slob

Ik kan hem nog niet goed peilen, meneer Arie Slob, sinds kort minister van basis- en voortgezet onderwijs en media. Hij heeft ogenschijnlijk een harde en een zachte kant. Die harde kant uit zich in de vele geschillen die recent door scholen in het primair onderwijs aanhangig zijn gemaakt tegen de kortingen van de extra bekostiging voor leerlingen met onderwijsachterstanden.

Deze extra bekostiging wordt gebaseerd op de zogenaamde gewichtenregeling. Leerlingen krijgen een gewicht toegekend aan de hand van het opleidingsniveau van hun ouder(s). Hoe lager het opleidingsniveau hoe hoger het gewicht en daarmee de extra bekostiging. Vanwege door de Inspectie geconstateerde, vermeende fouten is een groot aantal geconfronteerd met negatieve bijstellingen van de bekostiging. Het gaat hier om vele miljoenen euro's. Naar mijn mening kunnen diverse bijstellingen de juridische toets der kritiek niet doorstaan omdat de minister strengere criteria hanteert dan wettelijk toegestaan. Daar zijn vele scholen de dupe van. Uit de diverse rechtszaken zal blijken of minister Slob hier terecht voor een harde opstelling heeft gekozen.

Voorlopers

Hiertegenover staat dat de minister met een aanzienlijk empathischer insteek uitvoering wil gaan geven aan het Regeerakkoord met betrekking tot de inzet van middelen voor (hoog)begaafdheid. In zijn brief van 14 maart 2018 aan de Tweede Kamer constateert hij dat 1) binnen scholen meer kennis nodig is over (hoog)begaafdheid, 2) meer passend aanbod nodig is voor deze leerlingen, en 3) er betere samenwerking tussen scholen binnen de regio gewenst is. Voor de in het Regeerak-

koord beschikbaar gestelde 15 miljoen euro voor onderwijs(ondersteuning) aan de hier bedoelde leerlingen verschijnt naar verwachting nog dit jaar een subsidieregeling. Met die subsidie wil hij de voorlopers voor hun mooie initiatieven belonen, en de achterblijvers motiveren om ook de handen uit de mouwen te steken. Voorbeelden van dergelijke initiatieven zijn: leraren bijscholen tot een expert (hoog)begaafdheid of het aanstellen van een expert. Ook kan gedacht worden aan het bovenschools (regionaal) opzetten of uitbouwen van afdelingen voor (hoog)begaafden dan wel het begeleiden van (hoog)begaafde leerlingen bij de overgang tussen het primair en het voortgezet onderwijs, aldus minister Slob. Dit klinkt goed en een aantal oud-cliënten van mij zal het betreuren dat er niet eerder vanuit Den Haag is ingegrepen. Blijft de vraag over of de heer Slob nu meer als hardliner of als empathisch bewindsman is te typeren. Ik kies voor het laatste, wetende dat hij de onderwijsachterstandenaanpak geërfd heeft van voormalig staatssecretaris Dekker. Wat minister Slob misschien nog niet in beeld heeft, is dat je een erfenis ook kunt weigeren.

Wilco Brussee, onderwijsadvocaat
Brussee Lindeboom Advocaten
w.brussee@bl-advocaten.nl

DE WAARDE VAN VERSCHILLENDE PROFESSIONS OP SCHOOL

Leiding geven aa

Toen ik 15 jaar oud was zat ik op het VWO. Ik ging niet graag naar school. Ik worstelde met wie ik zelf wilde zijn en de lesstof gaf mij weinig antwoorden op vragen waar ik mee rondliep. Door de decaan werd mij gevraagd hoe ik aan die belabberde cijfers kwam, en ik had geen idee. Ik vroeg me eigenlijk alleen maar af wat die cijfers nou betekenden en konden zeggen over mij. Als we willen dat leerlingen zich blijven ontwikkelen, moet allereerst duidelijk zijn wat hun doelen zijn. Hoe doen we dat?

Leraren zijn meesters in het zich bekommeren om hun leerlingen. Vaak maken zij zich dan zorgen over de resultaten die leerlingen halen. En dat wringt nogal eens. Want wat is een resultaat?

Goede onderwijsleiders zijn in staat richting te geven aan het denken over betekenisvol resultaat. Waarom zijn we eigenlijk op school? Waartoe leiden we op? Wat betekent dat voor ons handelen? Wat betekent dat voor onze leerlingen? Het helder maken van dit proces geeft ruimte omdat er in de volle bandbreedte kan worden nagedacht over de ontwikkeling en de resultaten van leerlingen. Het maakt dat cijfers en toetsen minder belangrijk worden. De school wordt dan de plek waar leerlingen de door hen opgedane kennis, die misschien wel buiten het lokaal is verworven, kunnen iken en delen. Het is juist de kracht van leraren om samen met leerlingen te zoeken naar betekenisvolle antwoorden.

Zorgen

Je kunt het onderwerp zo gek niet bedenken of leerlingen kunnen ermee terecht bij hun leraren. Uit

liefde voor hun vak en betrokkenheid bij hun leerlingen ontstaat al gauw de overtuiging dat zij van alles zouden moeten kunnen oplossen. Leraren kennen hun leerlingen, hun achtergronden en de

Cijfers en toetsen zijn minder belangrijk dan ontwikkeling

talenten die ze bezitten. Ze gunnen elke leerling een kans op een plek in de samenleving. Veel leraren maken zich dan ook zorgen of ze voldoende aandacht aan hun leerlingen kunnen geven en zijn geneigd alsmar meer te gaan doen, terwijl het juist effectiever kan zijn om soms minder te doen en meer échte aandacht te geven. Iedere leerling heeft namelijk aandacht en persoonlijke instructie nodig. Ook hele slimme leerlingen. Onderwijsleiders die aandacht hebben voor hun

mensen, kunnen leraren even stilzetten en hen bevragen of dat wat ze doen en laten zien aan de leerlingen het beste is.

Vraagstukken

Om te weten wát het beste is, is er zo veel mogelijk ruimte nodig voor verschillende visies en manieren van kijken naar de ontwikkeling van leerlingen. Jeugdhulppartners in de school kunnen meedenken over welke vraagstukken die samenhangen met de cognitieve- of persoonsontwikkeling van jonge mensen van belang zijn. Ook kunnen jeugdhulppartners meedenken over hoe leraren naar (leer)gedrag kunnen kijken en leraren bewustmaken van hun overtuigingen. Stilstaan bij je denken en handelen. Dáár is het onderwijs voor. Een school als deel van de maatschappij waar wordt nagedacht en geëxperimenteerd met leren en wijzen waarop je je kan verhouden in de wereld. Je waarde leren kennen dus. En dat is weer belangrijk om je zo goed mogelijk voor te bereiden op het leven in de maatschappij. Jeugdhulppartners kunnen vanuit hun expertise

n samenwerking

meedenken over persoonlijke doelen van leerlingen. Ook zijn zij goed in het in kaart brengen van zinvolle relaties om de leerling heen. Doelgericht samenwerken om de leerling zowel tijdens individuele trajecten als in de klas bewust te maken van zijn eigen handelen, mogelijkheden en keuzes maakt dat ook de meest kwetsbare jongeren zich kunnen blijven ontwikkelen. Samenwerking op dit terrein is essentieel om de verschillende zienswijzen over goed onderwijs en een gezonde persoonsontwikkeling te integreren.

Het is belangrijker dat leerlingen weten wat hun doelen zijn

Maar waarom is leiderschap nodig op scholen? Zou je niet zeggen dat onderwijsprofessionals zelf goed weten wat nodig is om een school draaiende te houden? Goede onderwijsleiders kunnen de mechaniek van samenwerking in een school even stil zetten en tijd nemen en geven om na te denken wat de school wil bereiken met leerlingen. Door samen met leraren concreet te maken waarom en waartoe zij handelen en wat dat voor hun professie betekent creëert de onder-

wijsleider een professionele cultuur waarin verschillende werkwijzen en visies naast elkaar kunnen bestaan. Het is dan van belang helder en visueel zichtbaar te maken waar een ieder aan werkt.

Gesprekscyclus

Zo belangrijk als het is dat ook voor de leerlingen duidelijk is aan welke doelen ze eigenlijk werken, zo belangrijk is het ook voor de schoolorganisatie. Beweging wordt namelijk effectiever wanneer men weet waartoe. Een helder en bondig strategisch plan gebaseerd op de waarden en visie van de school zou dan ook leidend moeten zijn bij al het handelen en beslissen. Een gesprekscyclus waarin de persoonlijke en professionele ambities van leraren terugkomen en besproken worden helpt om dat wat door het lerarenteam beoogd wordt voortdurend onder de loep te nemen. Doen we nog wat het beste is? Durven twijfelen is daarom een belangrijke competentie voor een leider.

Zienswijze

Een inspirerend en bondig strategisch team- of schoolplan dat zichtbaar en leidend is, maakt het belang van samenwerking duidelijk. De rol en verantwoordelijkheid van iedereen in het team en de wijze waarop dat samenhangt met wat de school wil bereiken met leerlingen is namelijk geëxpliciteerd. Zo kan ook worden opgenomen hoe samenwerking tussen de verschillende profes-

sies de persoonsontwikkeling van leerlingen kan versterken. In de waan en de haast van de dag kunnen allerhande als problematisch ervaren gedragingen van leerlingen al snel gemedicaliseerd worden. Jeugdhulppartners kunnen meedenken of dat nodig is. Leerlingen kunnen door met verschillende mensen in de school die er verschillende werk- en zienswijzen op nahouden namelijk zichzelf leren kennen en tevens leren begrijpen dat er verschillende wijzen zijn om met vraagstukken om te gaan. En dat is wat deze tijd vraagt. Het

Het kunnen omgaan met een veelheid aan meningen en ideeën

kunnen omgaan met een veelheid van meningen, ideeën en waarden en te bepalen wie jij eigenlijk bent, wat jij eigenlijk vindt en op welke manier je in de maatschappij wil staan.

Volgende maand verschijnt het boek 'Regieversterkend leiderschap: het onderwijs wil door' van Elena Carmona van Loon. Kijk voor meer informatie op: www.regieversterkendhandelen.nl

De wereld van onderwijs en jeugdhulp staat niet stil. Dat wist u natuurlijk al. Maar ziet u door de bomen het bos nog wel? Om u een handje te helpen, hebben wij OJ Actueel ontwikkeld. In dit vakblad vindt u alles wat voor u relevant is voor uw vakgebied. Van praktische artikelen tot het belangrijkste nieuws. Van wet- en regelgeving tot een overzicht van spraakmakende initiatieven. OJ Actueel verschijnt tien keer per jaar en staat steeds weer boordevol nuttige informatie.

Nog geen abonnee?
Schrijf u nu in op www.oj-actueel.nl

De MAS

Bij de aanpak van schoolverzuim is het belangrijk dat snel stappen worden gezet. Een eenduidige aanpak en duidelijkheid over wie wat doet in welke fase helpt daarbij. Sinds vorig jaar werken daarom Ingrado, Halt, het OM en de Raad voor de Kinderbescherming met de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS). Onlangs verscheen een handleiding voor scholen over de werking van de MAS en vier mogelijke 'routes' om het schoolverzuim te stoppen.

Route 1: (Vrijwillige) jeugdhulp

De eerste route om terug te keren naar een passend onderwijsprogramma wordt gevolgd als ouders en leerling bereid en in staat zijn om hulp te aanvaarden. Ouders vragen dan zelf om hulp bij vrijwillige hulpverlening, bijvoorbeeld via het wijkteam. Er kan sprake zijn van emotionele, lichamelijke en leer- of gedragsproblemen bij de jongere, maar ook opvoedingsproblemen bij de ouders. Leerlichtambtenaren en jeugdzorg kunnen de Raad voor de Kinderbescherming consulteren om de juiste aanpak te bepalen. Als er sprake is van ziekteverzuim wordt de jeugdarts gevraagd om onderzoek te doen en advies te geven.

Route 2: Halt-aanpak schoolverzuim

Is de jongere verwijtbaar voor het schoolverzuim en stemmen hij en zijn ouders in met een Halt-straft, dan wordt route 2 gevolgd. Er is sprake van minimaal 12 keer te laat komen of 9 uur verzuim en maximaal 60 keer te laat of 60 uur verzuim. Voorwaarde is wel dat de jongere nog niet eerder voor een leerplichtovertreding naar Halt is verwezen.

De school heeft de jongere aangesproken en gewaarschuwd en hem en zijn ouders over de Halt-regeling geïnformeerd. De leerplichtambtenaar maakt Halt proces-verbaal op en werkt met de jongere aan een manier op het schoolverzuim tegen te gaan.

Als er sprake is van ernstig motivatiegebrek of langdurig of blijvend verzuim, dan is route 2 niet van toepassing. Hetzelfde geldt wanneer sprake is van zwaardere emotionele, lichamelijke of gedragsproblemen waarvoor nog geen toereikende hulp wordt ingezet.

Route 3: Jeugdhulp in verplicht kader

Route 3 is van toepassing bij ernstig verstoorde opvoedings- of gezinssituaties. Ouders en leerling zijn niet in staat of bereid om hulp te aanvaarden.

De leerplichtambtenaar doet een zorgmelding bij Veilig Thuis of het wijkteam. De Jeugdbeschermingstafel organiseert dan een bijeenkomst om de gezinssituatie en de benodigde hulpverlening te bespreken; de Raad voor de Kinderbescherming doet onderzoek en kan de kinderrechter vragen om een kinderschermingsmaatregel.

Route 4: Aanpak via het strafrecht

Als eerdere waarschuwingen of afspraken niet hebben geholpen om het verzuim te stoppen en het verzuim de jongere of ouders kan worden verweten, volgt de vierde route. Er is geen bereidheid of vermogen om hulp te aanvaarden.

In zo'n geval maakt de leerplichtambtenaar een proces-verbaal op. De Raad voor de Kinderbescherming voert een onderzoek uit en geeft een advies aan het OM en/of de rechtbank. Bij emotionele, lichamelijke of gedragsproblemen bij de jongere en bij opvoedingsproblemen bij de ouders is route 4 niet toepasbaar.

Aparte route voor "luxeverzuim"

Voor het zogeheten luxeverzuim is in de MAS een aparte route opgenomen. Bij vermoedelijk luxeverzuim wordt eerst een melding gedaan bij de leerplichtambtenaar. Hij onderzoekt of er werkelijk sprake is van luxeverzuim en kan bij verzuim van meer dan 1 dag direct een proces-verbaal opmaken.

De volledige handleiding vindt u op: www.ingrado.nl.

CHECKLIST

SPECIALE KLAS VOOR KIND EN OUDERS WERKT

De impulsklas

In 2016 startte het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs de Meierij met het aanbieden van impulsklassen. Nu, twee jaar later, is de proeffase afgerond. Beppy de Groot, schoolondersteuner en coördinator van de impulsklassen bij de Meierij, is verheugd over de structurele plek die deze speciale klassen inmiddels hebben gekregen. Kinderen bepalen en werken er aan zelf opgestelde doelen en de betrokkenheid van ouders is bijzonder positief, concludeert zij.

De impulsklassen zijn passend onderwijs in een notendop, vinden we op de Meierij. We handelen preventief en kijken naar wat er werkt voor kind, ouders en leerkrachten. Echt maatwerk dus. We hebben in de afgelopen twee jaar ervaren dat we in de impulsklassen meer zicht krijgen op onderwijsbehoeften, zodat daar beter op kan worden afgestemd en de kinderen beter begeleid kunnen worden. Vanuit school én vanuit thuis. In de begeleiding en ondersteuning die kinderen nodig hebben, kunnen we bovendien veel assertiever en daadkrachtiger zijn dan voorheen.

Intake

In de impulsklassen komen kinderen één ochtend in de week bij elkaar en werken daar aan hun eigen leerdoelen. Die worden per kind gedefinieerd bij de intake met kind, ouders en leerkracht. Het mooie van de impulsklas is dat een van de ouders ook aansluit; die samenwerking met ouders is essentieel. Ook belangrijk is dat we in de impulsklas oplossingsgericht werken. Dat wil zeggen dat we niet zozeer fixeren op wat nog niet lukt

en welke vaardigheden er nog niet zijn, maar naar wat er wél is en wat er wél lukt. Zo hebben sommige kinderen doelen die gericht zijn op minder boos zijn, hun concentratie willen verbeteren, meer contact willen hebben met leeftijdsgenoten etc. Het is dus niet zo dat er alleen

We fixeren niet op wat niet lukt, maar wat wél lukt

maar “impulsieve” kinderen naar de impulsklas mogen. Er zitten ook kinderen in impulsklassen die het moeilijk vinden om vragen te stellen, en kinderen die wat drukker zijn. Dat maakt het juist ook zo mooi, omdat kinderen elkaar helpen, tips geven en daarmee allerlei andere vaardigheden aanleren. Kinderen in de impulsklas leren van en met elkaar en werken hier verder aan in hun eigen klas. Het is ontzettend mooi om te zien hoe

kinderen en ouders samenwerken, samen stappen zetten, samen het ook soms lastig hebben en dan toch komen tot stapjes in de goede richting. Het is voor ouders heel fijn om met hun eigen kind te mogen samenwerken, te zien wat er gebeurt in een klas, waar hun kind hulp bij nodig heeft en wat hun kind wil leren.

Ouderbegeleider

De impulsklas draait steeds twaalf weken met maximaal acht kinderen en hun ouders. De kinderen in de impulsklas en hun ouders komen één dagdeel per week bij elkaar. De groep wordt begeleid door een leerkracht en een ouderbegeleider. We zien hierin een krachtige combinatie, omdat we op deze manier ouders en kinderen kunnen ondersteunen door opvoedvragen te beantwoorden. Ouders geven na de impulsklas aan dat ze de ouderbijeenkomsten erg waardevol en nuttig vinden. Zij ervaren het uitwisselen van ervaringen, praktische voorbeelden en het krijgen van informatie over bepaalde onderwerpen als heel waardevol. Ouders kunnen bovendien onderwerpen inbrengen waar ze

meer over willen weten. Sommige onderwerpen, zoals boosheid, komen doorlopend aan bod.

Toegankelijk

Ouders krijgen in de impulsklas ondersteuning in de vorm van ouderbijeenkomsten, die door een van de impulsklasbegeleiders begeleid worden. Tijdens die bijeenkomsten wordt ook vanuit het oplossingsgericht werken gesproken

Ook gemeenten zien
betere verbinding
onderwijs en thuis

over diverse onderwerpen. Hierin delen de ouders ervaringen met elkaar en geven elkaar tips die hen helpen om hun kind te begeleiden en te ondersteunen. Soms zijn er ouders die na de impulsklas graag meer hulp voor thuis willen. En omdat de ouderbegeleider steeds in de impulsklas aanwezig is geweest, is zij voor ouders veel toegankelijker dan gebruikelijk. Binnen onze regio,

de omgeving rondom Den Bosch, zijn er dan ook een aantal gemeenten die vanuit cofinanciering de impulsklassen ondersteunen, vaak door inzet van professionals uit de zorg. Ook zij zien dat de impulsklassen zorgen voor een betere verbinding tussen onderwijs en thuis en voor preventie.

Bewondering

Er gebeuren dan ook mooie dingen in de impulsklas: kinderen die hun doelen halen en dit ook toepassen in hun eigen klas bij hun eigen leerkracht. Ouders die meer inzicht krijgen in wat hun kind nodig heeft en daar op gaan handelen, meer afstemming tussen school en thuis, de sfeer en onderlinge communicatie die thuis verbetert, kinderen waarvan we meer begrijpen hoe zij werken en wat zij nodig hebben om hun werk beter te kunnen maken en beter in hun vel te zitten. Kinderen vinden het daarnaast ook het echt leuk om met hun eigen ouders te werken aan gedrag. En wij vinden het bewonderenswaardig om te zien hoe ouders hun best doen om sowieso structureel deel te nemen aan de impulsklassen. Zij doen echt hun best om op hun werk te regelen dat zij aanwezig kunnen

en mogen zijn in de impulsklas. We zijn ontzettend blij en trots dat we in relatief korte tijd de impulsklassen hebben opgezet en dat kinderen, ouders en school er zo overweldigend positief over zijn. We zouden niet meer zonder willen en raden het andere samenwerkingsverbanden dan ook ten zeerste aan. Nadat we een aantal jaren de impulsklassen hebben laten draaien vanuit het samenwerkingsverband zien we nu

Het is belangrijk om
expertise toe te laten
op school

ook steeds meer mogelijkheden om vanuit cofinanciering met gemeenten en zorgpartners te werken. Het is een mooie opstart geweest om vanuit pilot door te groeien naar samenwerking!

Beppey de Groot is Coördinator Impulsklassen en Schoolondersteuner bij PO de Meierij
b.degroot@demeierij-po.nl

Colofon

OJ Actueel is hét nieuws- en adviesmagazine over onderwijs en jeugdhulp.

OJ Actueel is een uitgave van OJ Media B.V.
Binnen Kalkhaven 231, 3311 JC Dordrecht
tel. (078) 645 01 15
www.oj-actueel.nl
info@ojmedia.nl

Redactie David Jacobse en Bert Wiene

Abonnementenadministratie

OJ Media B.V.
Binnen Kalkhaven 231, 3311 JC Dordrecht
tel. (078) 645 01 15, fax (078) 645 37 56
e-mail: administratie@ojmedia.nl

Abonnementen

OJ Actueel verschijnt maandelijks (10 nummers, met gecombineerde nummers in juni/juli en augustus/september). Abonnementsprijs: € 109 inclusief btw en verzendkosten. Abonnementen kunnen ieder moment ingaan en worden automatisch verlengd, tenzij deze één maand voor de vervaldatum schriftelijk zijn opgezegd.

Auteursrechten voorbehouden. Het is niet toegestaan zonder schriftelijke toestemming van de uitgever artikelen, illustraties of schema's geheel of gedeeltelijk over te nemen. Aan de totstandkoming van deze uitgave is de uiterste zorg besteed. Voor informatie die nochtans onvolledig of onjuist is, aanvaarden auteur(s), redactie en uitgever geen aansprakelijkheid. Voor eventuele verbeteringen en suggesties houden zij zich gaarne aanbevolen. Vanwege de aard van de inhoud en het doel van deze nieuwsbrief, wordt de abonnee geacht het blad te ontvangen in verband met de uitvoering van een beroep of bedrijf.

© OJ Media

ISSN: 2468-5917

Overheid stimuleert fusies

Vanaf volgend schooljaar wordt een experiment gestart waarbij reguliere scholen en scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs vier jaar lang leerlingen volledig mogen mengen. De overheid hoopt hiermee scholen te stimuleren om uiteindelijk verder te gaan als één geïntegreerde voorziening die meerdere onderwijssoorten aanbiedt.

Overgang

Op deze manier wordt meer maatwerk 'over de grenzen van onderwijssoorten heen' gestimuleerd en verdwijnen de schotten tussen verschillende typen van ondersteuning

en onderwijs. Zo wordt gerichtere ondersteuning van de leerling bij zijn ontwikkeling mogelijk, is het idee. Gedurende vier jaar blijven beide scholen bestaan en zullen beide scholen bekostiging ontvangen als zijnde twee aparte scholen. Daarna gaan de twee scholen verder als één instelling waarbij de (v)so school of -vestiging wordt opgeheven. Het is voor ouders nu ook al mogelijk om kinderen met een ondersteuningsvraag in te schrijven in het reguliere onderwijs. De praktijk wijst echter uit dat het een te grote overgang is om leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte direct in te schrij-

ven op een reguliere school. Vaak gaat het om kwetsbare leerlingen, die al een voortraject met negatieve ervaringen op een reguliere school hebben gehad.

Aanspreekpunt

Gedurende het experiment is het bevoegd gezag van de reguliere school verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs en dus het aanspreekpunt van de onderwijsinspectie. Scholen die aan het experiment willen deelnemen, kunnen tot 1 mei voor aanvang van het betreffende schooljaar een aanvraag indienen bij het ministerie van OCW.

De jeugdspecialist als poortwachter

In Nijmegen startte twee jaar geleden het project 'De School als Vindplaats' om vroegtijdig psychische en gedragsproblemen bij kinderen te signaleren. Inmiddels is op een kleine 50 scholen in de gemeente 6 uur per week een jeugdspecialist aanwezig. Scholen en ouders zijn positief, meldt Omroep Gelderland (12 maart jl.).

Acht keer

De jeugdspecialisten dienen als begeleiders op weg naar gespecialiseerde hulp en mogen daarom de kinderen op school niet meer dan acht keer zien. Als er meer hulp nodig is, dan ordt alsnog doorverwezen. Soms is lichte begeleiding echter voldoende, zoals bij het vinden van een sociaal netwerk voor eenzame kinderen via naschoolse activiteiten. Ook bij faalangst of begeleiding aan een kind van scheidende ouders kan de jeugdspecialist helpen. De verwachting is dat dit jaar zo'n 110 kinderen naar jeugdhulp worden doorverwezen.

Kind scheidende ouders krijgt meer stem

De Rechtbank Overijssel start per 1 mei met een eenjarige proef om scheidende ouders te verplichten om samen met hun kinderen duidelijke afspraken te maken over toekomstige zorgtaken. Doen ouders dat niet, dan wordt hun echtscheidingsverzoek niet in behandeling genomen. De wettelijke plicht om bij een scheiding een ouderschapsplan op te stellen, bestaat al. De betrokkenheid van kinderen bij het opstellen van zo'n plan blijkt in de praktijk echter een wassen neus. Vaak wordt slechts vermeld dat kinderen 'op passende wijze' bij het plan zijn betrokken. Familierechters, advocaten, psychologen en scheidingsmediatoren oordelen dat dat anders moet.

Bruggesprek

Middels een 'bruggesprek' moeten ouders voortaan concrete afspraken maken met hun kinderen. Het verslag dat van dat bruggesprek gemaakt wordt, is voortaan onderdeel van het ouderschapsplan.